

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

141. An opinio asserens præceptum de præmittenda confessione ante Eucharistiam esse de jure Ecclesiastico sit saltem probabilis? Et observatur, quod si sententia asserens confessionem ante ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

RESOL. CXL.

An sit praeceptum de premittenda confessione ante Eucharistiam?
Et an sit divinum, aut Ecclesiasticum? Ex part. 9. tract. 3. Ref. 1.

§. 1. Præmittendam esse Confessionem sacramentalem ante sumptionem Eucharistie ab eo, qui sibi peccati mortalis conscius est, nec sufficere solam contritionem, non modo definitum est in Concilio Tridentino, *Jeff. 1. 3. c. 7. & Can. 11.* sed etiam fuit constans antiquorum Doctorum sententia, exceptis Cajetano, & Armilla in *Summa, verb. Communio, & Panormitano in c. De homine, de celebrat. Miss. docentibus*, nullum præceptum fuisse in Ecclesia Dei de Confessione præmittenda ante Communionem. Verum communis, & constans reliquorum DD. sententia est, semper in Ecclesia Dei fuisse hoc præceptum de premittenda Confessione sacramentali peccati mortalis ante sumptionem Eucharistie. Quod aperte probatur ex verbis Concilij Tridentini *Jeff. 1. 3. c. 7.* quare comunicare voleti revocantur est in memoriam illud præceptum: *Probat seipsum homo.* Ecclesiastica confuetudo declarat, eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur, ab illo que præmissa sacramentali Confessione, ad Sacram Eucharistiam accedere debat. Quod à Christianis omnibus, etiam ab iis Sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hanc fanæ Synodus perpetuo servandum esse decrevit. Quibus verbis non solum Concilium ex cit. loco Pauli colligit, fuisse antiquum præceptum probandi seipsum; sed etiam definit, hanc probationem non fuisse aliam, ut Ecclesiastica confuetudo declaravit, quam Confessionem sacramentalem. Unde merito censetur à Concilio damnata opinio Cajetani: quin & injuncta excommunicatio ipso facto incurrienda, si quis eam docere, prædicare, vel pertinaciter afferere seu etiam publicè disputando defendere præsumperit, ut habetur citato *Can. 11.*

Sup. hoc diff. His suppositis, difficultas est, an tale præceptum sit Divinum, vel Ecclesiasticum. *Effe Ecclesiasticum* docet Medina, Palatius, & alii: quia nullum habemus signum, quod sit præceptum divinum; *Ref. 144. à §. multa verò quod sit Apostolicum: tum, quia non Notandum solet Christiis de modo, & ritu sufficiendi Sacra usque in finem dicta menta, dare præcepta, nisi quæ consequuntur ex ipsa natura institutionis, sed eam curam relinquere Refol. & in Ecclesiastice ut constat in reliquis Sacramentis: tum, §. 2. curiam quia Trid. ad probandum semper in Ecclesia Dei in fine, & in fuisse hoc præceptum de premittenda Confessione *Ref. 154. ad ante sacramentalem Communionem, non aliud te medium §.* ultim. & in stimoniū ad hoc probandum affer, quam citatum principio locum Pauli: *Probat autem seipsum homo.* Atqui ex Ref. 168. & hoc non potest colligi, nisi præceptum Apostolicum. Et hanc sententiam tenet etiam ex Neoteris Coninch.*

que ad §. ult. 3. Verum ego puto, tale præceptum non esse purè Ecclesiasticum, sed etiam divinum propositum. Et merito: quia dictum præceptum in dictis verbis Pauli contentū, non fuit tunc latum à Paulo, quando verba illa protulit, sed erat jam ante latum; ergo credendum est, latum fuisse à Christo, & nobis a Paulo traditum, & explicatum: quia, juxta regulam Aug. lib. 4. de Baptism. c. 1. 4. præceptum illud conjicitur esse divinum, cuius non agnoscitur initium, si alius non conjiciatur non fuisse latum à Deo. Quod autem dictum præceptum in verbis Pauli

contentum non fuerit tunc à Paulo latum, sed ante fuit, ex eo probatur, quod non fuit traditum à Paulo, tanquam novum, sed tanquam antiquum: quod primò constat ex eo, quod Paulus tradit probationem illam per Confessionem, tanquam medium anteū unicum, & necessarium, ut quis dignè mandaret, & biberet, ut ex contextu constat: quia postquam dixit: *Quicunque manducaverit panem hunc, vel biberit Calicem Domini indignè, reus erit Corporis, & Sanguinis Domini, immediate subdit: Probat autem seipsum homo, & sic de Pan illo edat, & de Calice bibat: qui erit manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit.* At si antea non fuisse præceptum confessionis ad sumptionem Eucharistie, non tradisset probationem per cōfessionem, tanquam medium unicum, & necessarium ad dignā sumptionem Eucharistie: quia prater confessionem erat contrito perfecta, qua peccator potuisset constitui in statu gratiae. Secundo, idem constat ex eo, quod Paulus reprehendebat Corinthios: quia absque probatione illa sumebant Eucharistiam, supponens fuisse transgressores illius præcepti; & ob id plures ex illis fuisse infrimitibus, mortibus, & aliis penitentibus à Deo punitis.

4. At afferunt aduersarij: A postulo solū affirmat institutionem, & usum hujus Sacramenti accepisse à Domino: reliqua verò ipse præcipit, non Dominus. Sed contra: quia hoc Paulus non expressissit, sicut expressit, quando ead. Epist. c. 7. dixit. *Non ego præcipio, sed Dominus, uxorem à viro non discedere.* Contra verò ipse, non Dominus præcipit, ut vir fidelis non dimittat uxorem infidelem; ne uxoris fidelis virum infidelem, si velit cohabitare cum illa; tum, quia hoc præceptum non tradit eo loco Apostolus, tanquam novum, & tum primò institutum, & Corinthiis impositum: alioquin non reprehendisset illos, quod sine sacramentali probatione ad Eucharistiam accessissent. Quid si supponat illud, non est, unde Adversarij probent illud esse Apostolicum, & non divinum: quia illud esse Apostolicum, & non divinum, eatenus ex hoc loco probare possunt, quatenus hoc præceptum hoc loco primò institutum. Quid si non primò hoc loco institutum, sed supponit jam institutum, solumque ab Apostolo ipsius exequitio urgetur; non est, unde probare possint illud non esse divinum, sed Apostolicum.

RESOL. CXLI.

An opinio afferens præceptum de premittenda confessione ante Eucharistiam esse de jure Ecclesiastico sit saltem probabilis?
Et observatur, quod si sententia afferens confessionem ante Eucharistiam esse de jure Ecclesiastico est vera; sequitur, quod confutudo posset tale præceptum tollere, vel in ipso Summum Pontificem dispensare. Ex part. 9. tr. 3. Ref. 2.

§. 1. Affirmative videtur respondentum ex Pro fundo Stuar. in 3. p. D. Tho. 10. 3. diff. 66. sett. 3. circ. ea fini ubi sic ait: [Admittendo autē hoc universale, & antiquum præceptum, an illud sit iuris humani, vel divini, mera opinio est, nostrāmque sententiam solum, ut probabiliore, & magis piam defendimus.] Ita illa. Et novissimè Less. in 3. p. D. Tho. q. 80. art. 4. dub. i. n. 8. sic afferens: [Si ex præcepto Ecclesia te nearis audire Missam, vel communicare, ut impleas Præceptum Ecclesia, potes communicare, vel celebriare, etiam si non possis confiteri. Ita Dominicus Sot. in hunc art. 4. diff. 1. 2. q. 1. quæ sententia est probabilis: nam probabile est præceptū de præmittenda confessione esse Ecclesiasticum, & Apostolicum.] Hæc Less. Et Am. in cur. Theol. r. 7. diff. 26. sett. 1. n. 8. senten-

sententiam afferentem esse Praeceptum de jure di-
vino, confessionem ante Eucharistiam, vocat tan-
tum communio rem, & probabiliorem. Idem etiam
docet Conin. *an. 3. p. q. 80. ar. 4. dub. 1. n. 13.* & *dub. 2.*
n. 17. clarè afferens, hanc opinionē esse probabilem.

2. Sed ego invenio Nugn. *in 2. p. q. 80. ar. 4. dif-*
fic. 2. conu. 2. afferere, supradictam sententiam esse
improbabilem; sic enim ait: [Secunda sententia vi-
deatur mihi etiam prorsus improbabilis. Probatur
Hec conclusio: quoniam in omnibus locis citatis
infinuator hoc Praeceptum ita necessarium, ut in il-
lo Ecclesia dispensare non possit. Et haec est com-
munis sententia inter DD. Scholasticos. Itaque ne-
cessariò dicendum est, hoc Praeceptum esse divinū.]
Ita Nugn. At ego libenter abstineo a censura opini-
onis tantorum virorum, qui merito Gigantes
Theologie vocari possunt. Lectores judicent. Igitur
sufficiat mihi hic tantum diversas sententias pro-
positu. Observa, aliquos docere, quod si sententia
affers, confessionem ante Eucharistiam esse de
jure Ecclesiastico, est vera, sequeretur, quod con-
fuetudo posset tale Praeceptum tollere, vel in ipso
Summum Pontificem dispensare.

R E S O L . C X L I I .

An si quis per revelationem sciret, se esse iustifica-
tum, teneatur adhuc ante Eucharistiam confessio-
nem præmittere?

Idem est de eo, qui certo novisset se in ventre matris
fuisse sanctificatum, quod adhuc teneatur ad Baptis-
mum suscipendum. Ex p. 9. tr. 3. Ref. 3.

§. 1. Ad hunc casum respondet Sapientissimus
Amicus in *Cur. Theol. 10. 7. disp. 26. sect. 1.*
m. 11. sic afferens: [Ex dictis deducitur, etiam si quis
certa revelatione sciret, se per contritionem esse à
peccato iustificatum, adhuc teneri ad sacramenta-
lēm confessionem præmittendam ante sumptionem
Eucharistie, ut recte Henr. lib. 8. de *Sacer. c. 4.* con-
tra Rubio, Palat. & alios. Ratio vero est: quia etiam si
finis hujus Praecepti sit, ut accedens ad hoc Sacra-
mentum sit in gratia, adhuc tamen consequito fine
Praeceptum servandum est, quando potest servari, ut
constat de Praecepto confitendi semel in anno, cu-
jus finis est, ut unusquisque ponat se in gratia; cum
tamen, qui certò sciret, se esse in gratia, nullumque
committisse peccatum mortale, teneatur hoc Prae-
ceptum servare. Idem est de eo, qui certo novisset
se in ventre matris fuisse sanctificatum, adhuc tene-
ri ad Baptismum suscipendum. Ratio est: quia Prae-
ceptum est tantum de medio, non de fine: unde
quandiu tale medium praæceptum non est adhibi-
tum, adhibendum est, etiam si finis, propter quem
medium est praæceptum, supponatur acquisitus.]
Ita Amicus, & ego. Sed circa praæsentem quesito-
nem vide *Percicum de off. Sacer. lib. 1. c. 1. dub. 7.*
n. 61. & *Suar. tom. 3. disp. 66. sect. 3.*

R E S O L . C X L I I I .

An qui ante Missam, vel ante Communionem confes-
sus est, si postea recordetur alicuius peccati, re-
neatur illius confiteri, antequam sacrificiet, vel com-
municet? Ex p. 9. tr. 3. Ref. 4.

§. 1. Posset quis dicere, & respondere distin-
guendo: (attendas, queso, amica Lector.)
Vel peccatum oblitum, fuit oblitum in confessione
facta, in ordine ad summandam Eucharistiam; & tunc
certum est, ante illius sumptionem, esse confiten-

Tom. I.

dum: vel peccatum oblitum, fuit oblitum in confes-
sione facta in ordine ad summandam Eucharistiam
ex praæcepto Concil. Trident. & tunc dicendum
est, tale peccatum non esse tunc confitendum, quia
Praeceptum Concilij fuit jam adimpletum.

2. Confirmatur: Quia, si quis adimplevit praæcep-
tum annua confessionis, & recordetur postea ali-
cuius peccati; non tenetur illud confiteri, etiam si
annus non sit elapsus, sed sufficiet illud confiteri
in confessione sequentis anni. Sic & in nostro ca-
su, si quis recordetur peccati oblitii, non tenetur il-
lud confiteri: quia jam satisfecit praæcepto Concilij
de præmittenda confessione ante Eucharistiam.

3. Nec obstat dicere, in tali casu aliquem esse si-
bi conscientiū peccati mortalī, & idcirco teneri ex
verbis Concilij præmittere Confessionem. Respon-
deo, esse quidem conscientiū peccati mortalī, sed in-
directe remissi in Confessione facta ad satisfaci-
endum praæceptum Concilij de præmittenda Confes-
sione, quod semel satisfactum, non videtur amplius
obligare: nam in tali casu, quis est in gratia, & sic
probavit, & adimplevit praæceptum Concilij: quia
Concilium requirit, ut obligatus præmittere Con-
fessionem, sit sibi conscientiū peccati mortalī; talis
vero non est sibi conscientiū illius, quia saltum indi-
recte obtinuit remissionem: Itaque dicendum vide-
tur, praæceptū de præmittenda Confessione a Christo
datum esse propter reverentiam Sacramenti
Eucharistie, ad quod merito nos debemus preparare,
modo magis lecuro; quod homo videtur jam fe-
cisse, quando in ordine ad sacram Communionem
diligens fecit conscientiæ examen, & confessus est
omnia, quæ memoria occurserunt: ergo, &c.

4. Dicere autem cum Suar. *disp. 66. sect. 4.* quod ta-
lis credatur indirecte absolutus ab ipso peccato,
quod post occurrit, non magis eximit illum ab hoe
praæcepto, quam quod credatur per contritionem
charitate formatā consequutus iustitiam, & pecca-
torum remissionem. Contra hoc tamen opponi po-
terit, quod non eadem videatur esse utriusque ratio:
quia de contritione perfecta, ob solemnitatem illius
actus, & arditatem, minus sumus lecuri, quam de
absolutione à tali peccato: quia Sacramentum Pe-
nitentiae, saltēm indirecte, ad hoc se feret. Er-
go, &c. Itaque in nostro casu penitens jam satisfe-
cit praæcepto præmittendi confessionem ante Com-
munionem, eamque formaliter integrum, ideoque
non erit obligatus ad confitendum iterum ante
Communionem. Unde hanc sententiam probabi-
lem putat Hieronymus Garcias in *Summa Theolog.*
mor. tr. 3. diff. 5. dub. 1. punc. 5. n. 50.

5. Nec hic deleram apponere verba Patr. Corn.
in 3. p. D. Tb. tr. 4. q. 8. diff. unic. dub. 3. sic afferens: Ref. 1. nor.
[Quares, an hoc praæceptū quamprimum confitendi præterite, §.
Sed vir & in
obliget non solum, quando non fuit præmissa con-
fessio, sed etiam quando qui præmisit Confessionē, Ref. 2. in coa-
dem vers.

Q. 3. præceptum